

„Out of question”

Az azonos nemű párok örökbefogadásának
lehetősége Magyarországon és az EU-ban

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

2026. szeptember

BEVEZETÉS

Az örökbefogadásról szóló magyar vita gyakran két, egymással első látásra nem összefüggő, valójában azonban igenis kapcsolódó témaként jelenik meg. Az egyik az LMBTQ-emberek családalapításhoz való jogáról szól, miszerint még mindig vannak, akik megkérdőjelezik, hogy egy azonos nemű pár vagy egy meleg egyedülálló ember nevelhessen örökbe fogadott gyermeket. A másik a gyermekvédelmi rendszer problémája, azaz miközben több ezer gyermek él állami gondoskodásban, nincs elegendő számú alkalmas család ahhoz, hogy a gyermeket örökbe fogadhassák. A kérdések összefüggenek, hiszen ha az állam az örökbefogadásra alkalmas jelentkezők körét olyan szempont alapján szűkíti, amely nem a gyermekhez kapcsolódó alkalmasságot, hanem a jelentkező szexuális orientációját vagy családi státuszát érinti, akkor csökkenti azoknak a potenciális családoknak a körét, amelyek közül az örökbefogadási rendszer választhat.

Magyarországon ez különösen élesen jelent meg a 2020-ban bevezetett rendszerben. A szabályozás nem egyszerűen azt tiltotta meg, hogy nem heteroszexuális emberek örökbe fogadjanak, hanem az egyedülállóként történő örökbefogadást kötötte miniszteri engedélyhez. Mivel az azonos nemű párok közös örökbefogadására nincs lehetőség, egy LMBTQ-pár számára korábban az jelentette a jogi kerülőutat, hogy egyikük egyedülállóként jelentkezett. A 2020-as szabályozás ezt a lehetőséget a gyakorlatban megszüntette. A jelenlegi kormány ennek a rendszernek a megszüntetését tervezi, és ismét szakmai, nem pedig politikai döntéshozatalra bízna az örökbefogadási alkalmasság megítélését. Ez azonban jelenleg még politikai bejelentés, nem hatályos jogszabály.

A kérdés tehát az, hogy van-e olyan gyermekvédelmi szakmai indok, amely alapján egy alkalmas jelentkező családi formája vagy szexuális orientációja önmagában kizáró tényező lehet? Az európai gyakorlat többsége erre nemleges választ ad. A 2026-os ILGA-Europe adatai szerint az EU 27 tagállamából 17-ben már teljeskörűen lehetővé teszik az azonos nemű párok közös örökbefogadását.

HÁNY GYEREK VÁR ÖRÖKBEOFOGADÁSRA?

A magyar örökbefogadási rendszer valódi problémája a KSH adatai alapján nem csupán az, hogy több gyerek van, mint örökbefogadó szülő. 2025 végén 2416 gyermeket tartottak nyilván örökbe fogadhatóként, miközben 1478 örökbefogadásra alkalmas személy szerepelt a nyilvántartásban. Ugyanebben az évben 1416 örökbefogadást engedélyeztek.

A gyermekek tulajdonságai különösen fontosak. A 2416 örökbe fogadható gyermekből 593 volt három év alatti, 604 tíz év feletti, 627 pedig fogyatékos vagy tartósan beteg. Ez azt jelenti, hogy az örökbe fogadható gyermekek jelentős része nem az a kisgyermek, akire a legtöbb örökbefogadó jelentkező elsődlegesen vár.

A rendszer hosszabb távú változása még érdekesebb. 2019-ben 3186 örökbefogadásra alkalmas személy szerepelt a nyilvántartásban, 2021-ben még 3046, 2024-ben már csak 1902, 2025-ben pedig 1478. Ezzel párhuzamosan az örökbe fogadható gyermekek száma 1899-ről 2416-ra emelkedett. Az engedélyezett örökbefogadások száma ugyanakkor 1052-ről 1416-ra nőtt.

Év	Engedélyezett örökbefogadás	Örökbe fogadható gyermek	3 év alatti	10 év feletti	Fogyatékkal élő / tartós beteg	Örökbefogadásra alkalmas személy
2019	1.052	1.899	538	943	345	3.186
2020	917	1.778	489	852	320	3.113
2021	995	1.693	468	729	356	3.046
2022	1.254	1.741	441	625	410	3.016
2023	1.229	1.998	456	650	553	2.733
2024	1.291	2.095	540	604	504	1.902
2025	1.416	2.416	593	604	627	1.478

Ez alapján a magyar rendszer egyik problémája a potenciális örökbefogadói kör szűkülése. A jelenségnek természetesen több oka lehet, és az adatokból nem következik, hogy ennek oka kizárólag az LGBTQ-emberek kizárása. Az azonban kijelenthető, hogy egy olyan időszakban, amikor az alkalmas jelentkezők száma csökken, szakpolitikai szempontból különösen nehezen indokolható bármilyen

olyan további kizárás, amely nem a gyermek és a leendő szülő tényleges alkalmasságán alapul.

ÖRÖKBEOFODÁS AZ UNIÓBAN

Az Európai Unióban az örökbefogadás szabályozása tagállami hatáskör, ezért jelentős különbségek vannak. Ugyanakkor a jogi trend egyértelmű, az azonos nemű párok közös örökbefogadása egyre több országban vált a heteroszexuális párokéval azonos jogi lehetőséggé.

Ország	Azonos nemű pár közös örökbe fogadhat?	Egyedülálló örökbe fogadhat?	Megjegyzés
Ausztria	Igen	Igen	
Belgium	Igen	Igen	
Bulgária	Nem	Igen	Elvileg igen, gyakorlatilag egyéni elbírálásban részesülnek az önállóan örökbefogadók, ahol gyakran súlyos diszkrimináció éri a nem heteroszexuálisokat
Horvátország	Igen	Igen	
Ciprus	Nem	Kivételesen	Nem házas személy csak különleges körülmények esetén, bírósági döntéssel fogadhat örökbe
Csehország	Nem	Igen	
Dánia	Igen	Igen	
Észtország	Igen	Igen	

Finnország	Igen	Igen	
Franciaország	Igen	Igen	
Németország	Igen	Igen	
Görögország	Igen	Igen	
Magyarország	Nem	Korlátozott	De facto nem
Írország	Igen	Igen	
Olaszország	Nem	Korlátozott	Csak fogyatékkal élő gyermekek vagy közeli rokonok esetében.
Lettország	Nem	Igen	
Litvánia	Nem	Kivételesen	De facto nagyon nehéz, bírósági döntéshez kötött
Luxemburg	Igen	Igen	
Málta	Igen	Igen	
Hollandia	Igen	Igen	
Lengyelország	Nem	Igen	
Portugália	Igen	Igen	
Románia	Nem	Igen	
Szlovákia	Nem	Nem / csak rendkívüli esetben	De facto nem
Szlovénia	Igen	Igen	
Spanyolország	Igen	Igen	
Svédország	Igen	Igen	

A 2026-os ILGA-Europe Rainbow Map szerint Európában 23 országban lehet azonos nemű párként közösen örökbe fogadni. Az EU-n belül ezek közé tartozik Ausztria, Belgium, Horvátország, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Írország, Luxemburg, Málta, Hollandia, Portugália, Szlovénia, Spanyolország és Svédország.

A másik véglet Szlovákia. A 2025-ös alkotmánymódosítás az örökbefogadást kizárólag házasság heteroszexuális párokra korlátozta, így nemcsak az azonos nemű

párok közös örökbefogadása, hanem az egyedülállóként történő örökbefogadás általános lehetősége is gyakorlatilag megszűnt. Az ILGA-Europe emiatt a szlovákok Európa legszigorúbb rendszerének tekinti. Magyarországon bár de jure létezik a jogi kiskapu, miszerint az azonos nemű pár egyik tagja egyedüli szülőként örökbe fogadhat gyereket, de gyakorlatban a politikai engedély miatt nem működik. Az ILGA-Europe emiatt kifejezetten azt javasolja Magyarországnak, hogy tegye ismét ténylegesen elérhetővé az LMBTQ-emberek örökbefogadását.

KONKLÚZIÓ

A 2025 végén nyilvántartott örökbe fogadható gyermek jelentős része idősebb, testvérrel rendelkező, illetve egészségügyi vagy fejlődési szempontból nagyobb kihívást jelentő gyermek. Eközben az örökbefogadók száma az elmúlt években jelentősen csökkent. Ebben a helyzetben a legfontosabb szakpolitikai szempont az lehetne, hogy minél szélesebb, de szakmailag megfelelő körből lehessen kiválasztani a gyermek számára legalkalmasabb családot. Ez persze nem jelenti azt, hogy minden jelentkezőt automatikusan alkalmassá kell nyilvánítani. Az örökbefogadásnak továbbra is szigorú alkalmassági vizsgálaton kell alapulnia. Ennek a vizsgálatnak azonban nem szabad, hogy része legyen az örökbefogadó szülők szexuális orientációja, illetve az, hogy házasságban, bejegyzett élettársi kapcsolatban vagy egyedül él-e az örökbefogadó.

Az európai gyakorlat többsége ma már nem ezt a megközelítést követi. Az EU 27 tagállamából 17-ben azonos nemű párok is közösen jelentkezhetnek örökbefogadásra. A 2025-ös magyar adatok alapján erre itthon különösen nagy szükség lenne. Az örökbefogadásra alkalmas jelentkezők száma 2019 óta több mint a felével csökkent, miközben az örökbe fogadható gyermekek száma 1899-ről 2416-ra nőtt. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a 2025-ben örökbe fogadható gyermekeknek csak körülbelül egynegyede volt három év alatti, akkor láthatóvá válik, hogy a rendszer legnagyobb kihívása nem az, hogy hogyan találjunk minél több jelentkezőt egy egészséges csecsemő számára, hanem az, hogy hogyan találjunk megfelelő családot azoknak a gyermekeknek is, akik számára az örökbefogadás nehezebb.

A leginkább védhető szakpolitikai álláspont ezért az, hogy az örökbefogadásban a gyermek érdekét vegyék figyelembe, ne az, hogy az örökbefogadó szülők milyen neműek és milyen nemű embert szeretnek. A jelentkezők körének bővítése önmagában nem fogja megoldani a magyar gyermekvédelmi rendszer problémáit, de a potenciálisan alkalmas családok indokolatlan kizárása biztosan nem segíti azoknak a gyermekeknek a helyzetét, akik számára a családba kerülés a legjobb megoldás lehet.